

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "בידכם ניתנו" נח, תשפ"ו

"אני לא ימני"

ימין² ולכן קיימת בעיה האם וכיצד יוכל לקיים "חליצה" שצריכה להיות בימין³ !

חברי הועדה החלו 'לחפש', וטענו שיש חולקים ונחשב שיש לו ימין אבל הוא "בעל מום"⁴ ולעתיד לבוא כשהקב"ה ירפא את כל בעלי המומים – הוא יהפוך לימני ככל אדם⁵.

המבקש 'קפץ על המציאה': "או שאין לי ימין או שאני בעל מום, בכל מקרה יש להכיר בי לקצבת נכות" !

חברי הועדה החלו לחפש בסעיפים השונים האם יש סעיף המקנה לו קצבה במעמדו המיוחד... והוא איים בפניה לדין תורה במקרה ולא תתקבל בקשתו !

אחד מחברי הועדה הוכיח ש'איטר' אינו בעל מום, שהרי השופט אהוד בר גרא שפט את ישראל, שהוא היה: "איש אֶטֶר יָד יְמִינוֹ (שופטים ג, טו) – וחבר סנהדרין אסור שיהיה בעל מום⁶ !

המבקש לא הירפה: "אז אני לא בעל מום אלא מי שאין לו יד ימין, וברור שאני זכאי לקצבה !

לאחר דיון פנימי, יו"ר הועדה פנה למבקש ואמר לו: "אנו שוקלים בחיוב את בקשתך. עם זאת עלינו לידע אותך שאנו מעבירים את המידע לכל הרשויות, וכיון ש"אין לך יד ימין" לא תוכל לנהוג ברכב ללא תיאומים מיוחדים לחסרי יד". ובשומעו זאת הוא נס מהמקום במהירות לפני שיאשרו את בקשתו...

בפני הועדה הוגשה בקשה לקצבת נכות עבור פלוני שטען: "אין לי יד ימין".

חוליית הביקורת צירפה תמונה בה המבקש מניח תפילין על יד שמאל שלו (כדינו של איטר יד – או"ח כ"ז וי¹), כשהוא נעזר בידו השנייה כדי לקשור את הרצועות, וההמלצה היתה חד משמעית: "לדחות את בקשת השוא".

חברי הועדה היו נבוכים: אדם לא משקר ב"מילתא דעבידא לאיגוליי" (=דבר העתיד להתגלות – ר"ה כב:) ולכן כהן נאמן לומר שקיבל בהמת בכור מישראל כשהיא בעלת מום מעיקרא ולא הוא זה שהטיל בה את המום (בכורות לו: ושם) וכיצד זה מעיז להגיש בקשה כשהעובדות הפשוטות מוכיחות שלא כדבריו ?

היה מי שהעלה את הסברא שהתמונה אינה אמיתית, ניתן 'לשחק' עם תמונות והן כלל לא אמינות בדיני עדות וראיות !

המבקש הוזמן לועדה. הוא הגיע והנה, השבח לבורא עולם - שתי ידיים לו ! הוא נשאל בעדינות שמא עבר "השתלה" וכדו', והוא השיב שלא.

חברי הועדה הנדהמים שאלו: "כיצד אתה מעיז לומר שאין לך יד ימין ולתבוע קצבת נכות" ?

עתה הוא זה שנדהם: "וכי חברי הועדה הנכבדים אינם יודעים את שיטת הראשונים שאיטר (=אדם שמאלי), מוגדר כמי "שאיין לו

¹ וכתב בשו"ת רעק"א מהוד"ק קכ"ב: "כמו בתפילין בשולט בב' ידיו דאין לו ימין ולא שמאל ואפ"ה בכדי שלא יתבטל ממצות תפילין לגמרי אזלינן בתר ימיניה...".

² עיין רמב"ן חוליו צב, יבמות קד, ר"ן חולין ל. מדפי הרי"ף, ועוד.

³ עיין בראשונים הנ"ל, ואכמ"ל.

⁴ אכמ"ל אם בעל מום "כללי" או רק לענייני כהונה. ⁵ עיין 'פתאם יבוא' עמ' מ"ד.

⁶ עיין שו"ת חת"ס אבהע"ז ב' סימן צ"ג, שסובר שאיטר בעל מום, אכן הוא לא יהיה בסנהדרין, אבל להלכה קי"ל שאין לו ימין, ולגבי אהוד בר גרא – עיין דיני איטר (נחמסון) עמ' 54.